

Ondersteuningsplan: wat te doen bij schurft (scabiës)?

Doelgroep: eerstelijnsverpleegkundigen
Datum laatste update: mei 2026

Inhoud

1. Waarom dit ondersteuningsplan?	2
2. Richtlijnen om schurft te behandelen	3
3. Schurft benoemen en behandelen	4
4. Richtlijn dosering ivermectine (Stromectol)	5
5. Ondersteunende actie met vaste partners	6
6. Behandeling van kinderen onder de 6 jaar	6
7. Eenmalige opheffing forfaitair systeem	7
8. Stappenplan: personen behandelen.....	8
9. Stappenplan: omgeving behandelen	9
10. Eerste hulp bij opstart	10

1. Waarom dit ondersteuningsplan?

Dit ondersteuningsplan geeft je als eerstelijnswerker houvast. Het plan geeft je info over:

- schurft (scabiës)
- de flow die je volgt als je met de ziekte in aanraking komt
- wie kan helpen bij een uitbraak van de ziekte

Heb je vragen?

- Contacteer Altrio Thuisverpleging
  - gespecialiseerdezorg@altrio.be
  - 03 233 92 43
- Bij een grote uitbraak contacteer je het Departement Zorg van de Vlaamse overheid:
  - Dienst Infectiebestrijding Antwerpen
  - infectieziektebestrijding@vlaanderen.be
  - 02 533 08 92

2. Richtlijnen om schurft te behandelen

Schurft is een huidziekte, veroorzaakt door schurftmijt. De ziekte is niet gevaarlijk en behandelbaar, maar wel erg besmettelijk. Volg daarom deze richtlijnen:

Algemeen

- Informeer je klant altijd over alle stappen van de behandeling.
- Informeer je klant over goede hygiëne. Zo verklein je de kans op besmetting.
- Respecteer de privacy van je klant en vraag altijd toestemming aan je klant.

Behandeling

- Medicatie en hygiënische maatregelen zoals wassen en poetsen moeten tegelijk gebeuren. Aparte behandelingen werken niet bij schurft.
- Alle gezinsleden of personen die in hetzelfde huis wonen moeten gelijktijdig een behandeling krijgen.
- Je klant mag geen contact hebben met personen die nog geen behandeling kregen.

3. Schurft benoemen en behandelen

Het ondersteuningsplan (draaiboek) rond scabiës/schurft ondersteunt kwetsbare gezinnen in hun aanpak van scabiës. Het doel is de deskundigheid en kennis van de betrokken gezinnen te versterken.

Alle aanvragen worden gescreend door het sociaal centrum van de woonplaats van de klant. Het sociaal centrum (OCMW) zal samen met Altrio thuisverpleging de aanvraag beoordelen en toeleiden naar de uitvoerende partners.

Omdat het hier gaat over een kleinschalig project met beperkte middelen kan niet elke aanvraag geïmplementeerd worden.

Rolverdeling

Altrio Thuisverpleging

Samenbrengen van de partners en toeleiders om tot ook een actieplan (interventie) te komen. Geen actieve sociale opvolging van klanten (blijft bij het sociaal centrum)

Sociale centra

Screening van de klanten, informeren van de klanten, sociaal onderzoek en de nazorg.

Dienst gezondheid stad Antwerpen

Beleidsmatige ondersteuning van het draaiboek.

De klant

- Ontvangt een leefloon.
- Zit in een traject sociale tewerkstelling (activering).
- Leeft onder de armoedegrens (via sociaal onderzoek en REMI-score).

Toeleiders (aanmelders)

Sturen hulpvraag door en maken wettelijke medische documenten op (voorschriften medicatie).

- Verwijst de klant altijd door naar een huisarts voor diagnose.
- Verwijst de klant door naar sociaal centrum van woonplaats (Antwerpen).
- Evalueert of de klant recht heeft op een derdebetalers-flow. Deze flow dekt de kosten van de interventie (navragen bij Altrio thuisverpleging).
- Stimuleert de klant om actief mee te werken aan de behandeling. Een helder gesprek en intake verkleinen de weerstand van de klant.
- Vormt het eerste aanspreekpunt voor de klant tijdens de actie en de nazorg.
- Informeert de patiënt over de behandeling van schurft:
  - Crème Permetrine (Zalvor®) smeren.
  - Medicatie Ivermectine nemen.
  - Kledij en woning reinigen.
- Contacteert het aanspreekpunt van Altrio Thuisverpleging om de behandeling op te starten.
- Zorgt voor correcte voorschriften van de huisarts (dosage en juiste medicatie) en stuurt deze door naar gespecialiseerdezorg@altrio.be.

Huisarts

- Onderzoekt de patiënt en stelt de diagnose.
- Schrijft individueel voorschrift voor elke besmette persoon, voor behandeling en thuisverpleging.
- Op het voorschrift staat duidelijk de juiste diagnose schurft en de toe te dienen dosage medicatie.
- informeert de patiënt over de behandeling van schurft.

Voor elk gezinslid is een digitaal voorschrift van de huisarts nodig.

- Mail het voorschrift in pdf naar gespecialiseerdezorg@altrio.be.
- Let op: de klant mag met het voorschrift niet naar de eigen apotheek gaan. Anders kan de derdebetalers-flow niet worden geactiveerd.

Kiest de huisarts in een forfaitaire praktijk voor een behandeling met de stedelijke partners?

Dan moet de huisarts van de forfaitaire praktijk toestemming geven via het formulier op pagina 14.

Het ereloon van de huisarts staat niet in de betalingsflow. Heeft je klant een medische waarborg? Dan bezorgt je klant het factuur aan het sociaal centrum. Zonder medische waarborg, moet je klant de kosten zelf betalen.

4. Richtlijn dosering ivermectine (Stromectol)

Tabletten van 3 mg.

0,2 mg/kg of 1 tablet per 15 kg:

- 15-24 kg: 1 tablet
- 26-35 kg: 2 tabletten
- 36-50 kg: 3 tabletten
- 51-65 kg: 4 tabletten
- 66-79 kg: 5 tabletten
- 80 kg: 6 tabletten

Extra richtlijnen

- 2 uur voor inname niet eten en enkel water drinken.
- 2 uur na inname niet eten.
- Niet toedienen bij zwangere vrouwen en vrouwen die borstvoeding geven.
- Niet toedienen bij kinderen met een gewicht lager dan 15 kilogram.

5. Ondersteunende actie met vaste partners

Thuisverpleging Altrio

Kempenstraat 100/8, 2030 Antwerpen

03 233 92 43 - gespecialiseerdezorg@altrio.be

Groep Intro

Clara Snellingsstraat 47, 2100 Deurne

0492 46 62 54 - schoonmaak@groepintro.be

Apotheek Paleis

Paleisstraat 98-102, 2018 Antwerpen

03 248 54 39 - apothekpaleis@groepmees.be

Ondersteunende beleidsdiensten

- Dienst Gezondheid stad Antwerpen
Francis Wellesplein 1, 2018 Antwerpen
SD_Welzijn_gezondheid_scabies@antwerpen.be
- Departement Zorg Vlaamse Overheid - Infectieziektebestrijding
Langue Kievitstraat 111 (bus 31), 2018 Antwerpen
02 533 08 92 - infectieziektebestrijding@vlaanderen.be

6. Behandeling van kinderen onder de 6 jaar

Beste dokter

In overleg met de dienst Gezondheid van stad Antwerpen zal worden overgegaan tot een “gecoördineerde actie en behandeling” van uw patiënt (en) met scabiës.

Voor kinderen jonger dan 6 jaar is een specifiek attest noodzakelijk in het kader van de vergoeding van de hygiënische zorg die mee gecoördineerd wordt door de verpleegkundige voorafgaand aan de behandeling met Zalvor en/of ivermectine

Voor onderstaande kinderen jonger dan 6 jaar:

- .....(RR-nummer of geboortedatum).....
- .....(RR-nummer of geboortedatum).....
- .....(RR-nummer of geboortedatum).....
- .....(RR-nummer of geboortedatum).....
- .....(RR-nummer of geboortedatum).....
- .....(RR-nummer of geboortedatum).....

Verklaar ik, ondergetekende arts,

dat het noodzakelijk is dat de thuisverpleegkundige extra toezicht houdt of desgevallend de kinderen zelf helpt met de douche of bad tijdens de gehele gecoördineerde behandeling van het gezin met scabiës

Naam en handtekening arts (+stempel)

Datum

7. Eenmalige opheffing forfaitair systeem

Beste dokter

Betreft: Een eenmalige opheffing forfaitair betalingssysteem

Ik ondergetekende Dr..... bevestig
hierbij dat het forfaitair betalingssysteem voor deze interventie bij het gezin
.....zal worden opgeheven.

De thuisverplegingsdienst Altrio kan op deze manier vergoed worden voor deze **eenmalige**
scabiësi interventie.

Handtekening arts

Dit document toevoegen aan de voorschrift(en) verpleegkundige zorgen of opsturen/mailen naar:

Altrio Thuisverpleging (zalf & medicatie)
Kempstraat 100/8, 2030 Antwerpen
03 233 92 43 - gespecialiseerdezorg@altrio.be

8. Stappenplan: personen behandelen

1. Knip nagels kort.
2. Neem een douche of bad dat niet te warm is. Wacht 30 minuten na het wassen met medicatie of zalf.
3. Steek kledij in een plastic zak. Sluit de zak af en volg de was- en poetsinstructies (poetshulp).
4. Smeer het lichaam in met een crème of andere permethrine-bereiding:
  - Smeer het lichaam in vanaf de kaakrand tot de voetzolen. Smeer ook de intieme delen in.
  - Bij kinderen tussen 2 maanden en 2 jaar: smeer ook het hoofd en gezicht in. Zorg dat de mond, de ogen en slijmvliezen niet in contact komen met de crème.
  - Smeer handen elke keer na het wassen opnieuw in.
  - Smeer de schaamstreek en de bilplooï na elk toiletbezoek opnieuw in.
  - Trek propere kledij aan na het insmeren.
5. Leg propere lakens, dekens en kussenslopen op bedden. Behandel gebruikt beddengoed (Groep Intro).
6. 12 uur na het insmeren:
  - Vervang het beddengoed en behandel volgens de was- en poetsinstructies
  - Neem een douche of bad.
  - Trek propere kledij aan.

9. Stappenplan: omgeving behandelen

Kledij en linnen (nachtgoed, handdoeken, beddengoed en schoenen)

- Was kledij en linnen op minimaal 60 graden Celsius. Droog het minimaal 20 minuten in een hete droogkast.
- Of stop het in een afgesloten plasticen zak en bewaar de zak 12 uur in een diepvriezer op -20 graden Celsius.
- Of stop het in een afgesloten plasticen zak en bewaar 5 dagen op kamertemperatuur.
- Vergeet geen knuffels, dekentjes, dekbedden, dekens en kussens van kinderen.
- Draag een schort met lange mouwen en wegwerphandschoenen.

Tapijten

- Stofzuig een vast tapijt zeer grondig en verwijder de stofzuigzak.
- Rol losse tapijten op. Stop ze in een afgesloten plasticen zak en open 5 dagen niet.
- Vergeet niet om bidmatjes te verwijderen.

Meubels met bekleding (stoelen, zitbanken en leunstoelen)

- Stofzuig meubels grondig. Verpak ze in plastic. Open de verpakking 5 dagen niet.
- Of stofzuig meubels grondig en lucht ze 5 dagen op kamertemperatuur (18-20 graden Celsius). Gebruik ze 5 dagen niet.

Matrassen

- Overtrek matrassen met plastic en kleef de verpakking goed vast. Houd de verpakking 5 dagen gesloten.
- Of zet matrassen rechtop, lucht ze op kamertemperatuur en gebruik ze 5 dagen niet.

Maxi-cosi, kinderwagen, buggy, relax en kinderpark

- Stofzuig goed, verpak in plastic en gebruik het 5 dagen niet.
- Of stofzuig goed, lucht het 5 dagen op kamertemperatuur en gebruik het niet.
- Poets niet-stoffen onderdelen met water en zeep.

Auto

- Stofzuig zetels en matten grondig.

10. Eerste hulp bij opstart

Hieronder vind je een overzicht van de opstart van een behandeling.

Vooraf:

- Informeer je klant over het verloop van de behandeling.
- Je klant moet akkoord gaan. Pas dan kan thuisverpleging en poetshulp starten.

Geef het akkoord en de gegevens van de klant aan Altrio Thuisverpleging.

- Zo kan thuisverpleging en poetshulp starten.
- Je krijgt de data van prospectie en behandeling.

Let op: de actie moet goedgekeurd worden door Altrio Thuisverpleging Antwerpen (met controle door het sociaal centrum). Anders kan de actie en de derdebetalers-flow niet geactiveerd worden.

Volgende minimumgegevens zijn noodzakelijk voor de opstart:

- Naam en rijksregisternummer van alle te behandelen personen
- Adres van de klant
- Gsm-nummer van de klant
- Duidelijke vermelding van de dosis (volgens gewicht) van de medicatie
- Klanten mogen medicatie (Zalf of Ivermectine) niet zelf afhalen in apotheek!

11. Behandelplan

Dag 1 (datum wordt gecommuniceerd)

De poetshulp (Groep Intro) komt langs en maakt een inventaris:

- hoeveelheid wasgoed
- hoeveelheid af te dekken meubels en goederen
- grootte van de woning

Je klant geeft 2 sets kledij, 1 handdoek en slaapkledij per persoon mee. Deze kledij wordt behandeld tegen schurft. Zo heeft je klant en andere gezinsleden niet-besmette kledij voor na de behandeling.

Dag 2 (datum wordt gecommuniceerd, meestal 1-2 dagen na de inventaris)

Voormiddag:

- De poetsdienst poetst de woning en verpakt meubels in plastic.
- Alle besmette kledij en beddengoed wordt meegenomen en behandeld.
- De poetsdienst brengt propere kledij en handdoeken mee.

Namiddag:

- De thuisverpleegkundige voert de behandeling uit of controleert of die correct gebeurt.
- Het gezin wast zich grondig, wordt ingesmeerd (of doet het zelf) en neemt medicatie.

Na deze behandeling mag het gezin een hele dag geen contact hebben met andere personen (besmette en niet-besmette personen). Nadien heeft het gezin beter geen contact met besmette personen.

Medicatie

De thuisverpleegkundige brengt de medicatie mee. Je klant mag de medicatie niet zelf gaan halen in de apotheek.

Kosten

Je klant hoeft niet te betalen (bij aanvaarding dossier). Alle kosten worden rechtstreeks afgehandeld.

Nazorg

Je klant moet na 30 dagen opnieuw naar de huisarts voor een controle. De huisarts verklaart je klant dan schurftvrij.

Herbesmetting

Bij een herbesmetting van je klant of een gezinslid volgt een multidisciplinair overleg met:

- de huisarts
- je klant of het gezinslid
- jij als aanmelder van de initiële hulpvraag

Een nieuwe behandeling start ten vroegste 2 maanden na de vorige behandeling.

Neem hiervoor contact op met Altrio Thuisverpleging: gespecialiseerdezorg@altrio.be

Werkervaringsklanten

3 tot 14 dagen (soms langer) na de behandeling is je klant vrij van klachten. De huidafwijkingen zijn dan genezen. Ongeveer 12 uur na de behandeling is je klant niet meer besmettelijk. Je klant kan dan opnieuw gaan werken.

Bij gewone schurft mag je klant het werk hervatten. Als de huisarts of arbeidsarts een ernstigere vorm van schurft vaststellen (scabiës crustosa/norvegica):

- verwijst je je klant best door naar een dermatoloog
- kan je klant enkel gaan werken met een attest van een dermatoloog (niet meer besmettelijk)

Stuur bij werkervaringsklanten altijd een medisch attest van genezing naar medischtoezicht@antwerpen.be.

